

Mile Djunić:

BORBE KOJA ČETE DO PROBOJA IZ OBRUČA

Dolazak Nijemaca u našu zemlju zatekao me je u bivšoj jugoslavenskoj vojsci, na mađjarskoj granici. Kada se vojska rasula, krenuo sam sa Veljkom Šipkom preko Svilajнца, Srbea i Topole i došao kući, u selo. Nastanio sam se kod očuha, pošto nisam imao kuće. Imao sam brata i dvije sestre, koji su živjeli sa majkom. Očuh je bio nepokretan, a djeca mala. Radio sam i izdržavao porodicu.

Poslije dolaska ustaške vlasti, tadašnji žandarmi /oružnici/ dolazili su u sela i kupili vojnička odjela, oružje i drugu vojničku opremu, koju su bivši vojnici donosili. I ja sam imao vojničko odjelo. Mene su žandarmi iz Turjaka uhvatili u dvorištu. Skinuli su sa mene košulju, a odjela nisu našli, pošto sam ga sakrio, odnosno zakopao.

Prilikom prolaska kroz Topolu, našao sam i karabin. Odnio sam ga kumi i sakrio u pljevajak. Katke sam sakrio pod krov.

Tako sam se nalazio kod kuće sve do odlaska u partizane. Za pokret sam saznao preko Stojana Subotića, iz Kruškika. On je došao iz Bosanske Gradiške.

Doznao sam za Blageja Aleksića, koji je sa nekim drugovima dolazio u Cimirote. Aleksić je iz Dragolja. Sjećam se da su od Save Miljanovića odnijeli bombe i municiju. Ovo su odnijeli u Cimirote Branku Gvozdenicu i Mirku Subotiću. Čuo sam od Save Miljanovića da se sakuplja oružje i da će trebati u Kozari.

Drugog avgusta 1941. /bio je Ilinden/, izišao sam ispred

kuće na put i čuo da oko Kozare pucaju topovi. Bilo je to poslije podne. Nisam znao šta se desilo. Naišla je žena Uru Kije Urnovića, koja je rekla kako ćemo mi znati zašto tamo puca. Ona je izgleda imala vezu sa švabama u Cerovljanima i Koloni.

Prilikom akcije na Podgradce, mi u selu smo primjetili da nešto gori. Ja sam sa nekoliko mlađih ljudi izlazio na brdo i posmatrao požar.

sutradan, moguće 24. oktobra 1941, došla su Švabe iz Kolone /kulturbundovci/, pa su odveli iz sela uglednije ljude: Ostoju Gibašu, Vasu Šinika. Vaso se sa vrijeme bivše Jugoslavije često nalazio u sukobu sa domaćim Nijemcima, tukao se sa njima i sl. Iz Kijevoaca su otjerali Dragana Božića.

Poslije partizanske akcije na Podgradce, doznao sam da neki ljudi iz sela saradjuju sa partizanima. Petar Janjin, iz moga sela, je noću kolima vozio hranu partizanima u Maričevac i Brusovac. Namirnice su sakupljene po selu ilegalno, to mnogi nisu znali.

Iz Grbavaca su počeli da dolaze partizani /četnici/, u naša sela. Dolazili su, kako su tada bili obučeni, u civilnim odjelima, a nosili su redenike municije. Uglavnom su dolazili noću, a najčešće su u Kijevcima kod Laze Zelisića i Petra Janjina, koji su sa njima održavali vezu. Ova dvojica su za partizane sakupljali hranu, municiju i sl. Kako je Petar Janjin odlazio u Grbavce, to je nakon povratka pričao da se tamo nalaze partizani, da ih ima mnogo kod crkve u Grbavcima, da je to narodna vojska koja se bori za slobodu protiv okupatora i sl.

Moje odlazak u partizane nelijedio je drugom polovinom decembra 1941, kada će biti akcija na Kijevoce. Pošao sam uoči

akcije. Učestvovao sam u akciji na Turjak. Tu je bilo 16 žandarma. Meni je ta prva akcija bila neobična jer se napadalo preko brisanog prostora na žandarmerijsku kasarnu. U ovoj akciji učestvovala je 2. četa /komandir Piljo Stanišljević/.

Sa mnom je u partizane stupio i Savo Miljanović, te još neki. Odredjen sam u vod Rade Ćekića. Bio sam u prvoj desetini. Tu sam našao Stojana Subotića, iz Kruškika, Milorada Maleševića, zvanog Bura, iz Podgradaca, Bogdana i Branka Jokića, iz Donjih Podgradaca. Svi su bili u prvome vod. Iz Romanovaca su bili: Gojko Nješić, Kosta Babić, Veljko Šipka, vodnik trećega voda. Desetar moje desetine bio je Dragomir Babičić. Poslije akcije na Turjaku, 15. decembra 1941, mi smo se vratili u Grbavce. Pošli smo do ceste za Dragelje i Turjak, a tada je došlo naredjenje da trčećim korakom idemo prema Grbavcima. Ovo zbog toga što je ustaška jedinica došla do crkve u Grbavcima. Kada smo došli na raskrsnicu puteva za Dragelje, i Kozaru, tu su već bili domobranci i ustaše. Ovdje je došlo do sukoba. Odsjekli smo jednu grupu i uništili. Sjećam se da smo uhvatili ustašu, koji se sakrio pod most, i odveli ga u školu.

A nisam dobio oružja, iako smo uspješno izveli akciju na Turjak. Poslije nekoliko dana, oko 25. decembra, na rimokatolički božić, dobili smo naredjenje da krenemo iz Grbavaca, preko Dragelja, u Cerovljane i u Kolonu. Kolona je ustaško mjesto, gdje su dolazili i tenkovi i motorna vozila. Moj vod je dobio raspored prema Boreku, a vod Stevana Matavulja išao je sa lijeve strane ceste. Za nama je išla veća grupa civila iz Dragelja i Cinirota. Pretresali smo kuće u Koloni. Znam da smo ovdje našli nekoliko odijela. Oružja nismo našli. Znam da je u

kućama bilo dosta hrane, jer je bio Božić. Nama je rečeno da ne smijemo ništa uzimati po kućama.

Iz Kolone smo se vratili u Cerovljane. Tu nas je komandir postrojio ispod kuće Stanka Radivojca. Sada je rasporedio vodove da drže položaj. Kod kuće Stanka Radivojca ostao je vod sa vodnikom Radom Čekićem. Vod Veljka Sipke otišao je prema Lužanima, dok je vod Stevana Matavulja otišao prema Romanovcima. Komanda čete prošla je u Dragelje. Politički komesar čete bio je Adem Kovačević, a kasnije Brane Kovačević.

Ostali smo ovdje izvjesno vrijeme. Još u toku noći u Kolonu je došla neprijateljska artiljerija koja je tukla po našim položajima iz Cerovljana. Mi smo noću izlazili na položaje po brdima. Pomagali su nam i civili, koji su se nalazili ispred nas i pratili kretanje neprijatelja. Sjećam se da smo ih nazivali: drvena straža. Moguće zbog toga što nisu imali oružja. Iako nisam bio u vod Veljka Sipke, sjećam se da je u ovo vrijeme izvršen napad na njegov vod u Lužanima.

Na dan 7. januara /pravoslavni Božić/, sinak kod nas je došao Stanko Radivojac, koga sam poznao. Sedmog januara 1942. poslije podne, Milja Radivojac, ćerka Stankova, dovela je Dragana Dudžu, domobranskog narednika. Kada sam se vratio sa položaja, vidio sam Dudžu kod komesara čete, u sobi. Naši su preko Milje Radivojac uspjeli uticati na Dudžu, koji je došao u partizane. Dudža je iste godine, u aprilu, poginuo na Kijevcima.

Dobili smo zadatak da sa komandrom Miljom Staničevićem krenemo u Romanovce. Trvalo je da napadnemo salaš sa lo ustaša. Njih je bilo više od 30. Okolili smo salaš, ali su ustaše otvorili vatru. Kada su vidjeli da smo ih odušakli, oni

su se povukli. Iza nas su išle stočne zaprege sa saonicama, radi izvlačenja žita. Mi smo oдавде produžili na "ozanovačke" Lese, gdje je bila žandarmerijska stanica. Tada je ranjen Piljo Stanišljević. Poslije ove akcije vratili smo se na položaje u Cerovljane. Pošto je Piljo ranjen, nj ga je zamjenjivao Rade Ćekić.

Oko 20. januara 1942. prvi vod dobio je naredjenje da krene u Vrbašku, na 15-ti kilometar. Na naše mjesto došao je vod Stevana Matavulja. Mi smo noćili u Lužanima, oko Krivoga mosta, prešli u Vrbašku i došli na 15-ti kilometar. Tu smo ostali desetak-petnaest dana. Kola u Vrbaškoj već je bila oslobođena. U ovo vrijeme saopšteno nam je da je stvoren Treći bataljon, a da je komandir naše čete Drago Dudža. Sjećam se da smo tada postrojeni - saopšteno nam je da je Dudža komandir. Mi smo se uskoro vratili na položaj u Lužane, a na 15-ti kilometar došao je vod Veljka Čipke. Piljo je sa dužnosti komandira čete otišao u štab bataljona, za zamjenika komandanta.

U februaru 1942. dobili smo obavještenje da će se vršiti napad prema Gradiškoj, na Catrnju. Sjećam se da smo noću proganjali neprijatelja i da smo se opet vratili na raniji položaj. Ostali smo na ovome položaju sve do marta 1942.

Desetar moje desetine, Dragomir Babčić uzeo me je za kurira. Rekao mi je da sam služio bivšu jugoslavensku vojsku i da imam nešto vojničkog znanja, a pored toga poznajem ovaj kraj. U desetini je bilo 13-14 boraca.

Na ovim položajima ostali smo do proljeća 1942, odnosno do početka neprijateljske ofenzive na Kozaru.

Mi smo se povukli iz Lužana na Kalene, prema Vrbaškoj.

Njemačani se da sam od desetara Dragomira Babčića dobio konja da odem u Grbavce i odnesem poštu. Partizani iz Dragelja već su se povukli prema Grbavcima. Ja sam sa dvojicom kurira odnio poštu u Grbavce. Nakon našeg povratka iz Grbavaca, sreli smo prvi vod naše čete u Podgrađanima. Tako sam došao u sastav voda.

Veće grupe naroda kretale su se kolima punim hrane i odjeće, sa djecom, prema Grbavcima. Naš vod je dobio zadatak da zauzme položaj u Čukalovoj čuni, prema Turjaku. Rečeno nam je da odatle nećemo dalje. Raspoređjeni smo pored ceste. Neprijatelj puca i kurčumi dopiru do nas iz Dragelja. Tu su grupe civila koji se povlače. Čujemo da je neprijatelj stigao u Dragelje, da pali kuće i imovinu. Na ovome položaju ostali smo sve do polaska na proboj iz okruženja.

Za vrijeme držanja položaja, koristili smo i civile koji su nam bili na raspolaganju. Njih smo uglavnom koristili za držanje straže, postavljajući ih na određena mjesta ispred našeg položaja. Oni su imali i svoje komandire i rukovodioce. Mi smo za to vrijeme patrolama bili u vezi sa ovim stražama, vodeći računa o kretanju neprijatelja.

AKCIJA NA KIJEVCE

Oko 20. aprila 1942. dobili smo naredjenje za akciju na Kijevce. To je bilo veće uporište, u kome su se nalazili ustaše i domobrani. Postrojena je naša 2. četa ispod Bogunovića dućana i saopšteno nam je da se vrši napad na Kijevce, na Dakića brdo. To nam je saopštio komandir Dudža Drago, a bio je prisutan i Piljo Stanišević. Naš prvi vod imao je zadatak da napada kuće Lokčevića, treći vod prema Drageljskoj crkvi, dok je drugi vod bio u zaštiti prema Turjaku.

Neprijatelj se dobro učvrstio na brdu. Isjekao je drveće i voće ispred položaja, iskopao rovove i saobraćajnice. Položaj je na visini, na brdu, a mi smo niže. U ovoj akciji sam bio sa desetarom Dragomirom Babčić. Krenuli smo ispod kuća Bokčevića i zauzeli prve rovove. Ispred položaja je postavljena žica i granje sasječeno. Na žici su prazne konzerve, koje su zvonile kada smo prilazili. Privukli smo se i čekali znak za napad raketom. Izvršili smo juriš na rovove. Ovdje smo našli manji broj neprijateljskih vojnika. Bili su po kućama, pa smo nastavili da ih gonimo. Došli smo do jedne štale i tu sam vidjeo neprijateljskog vojnika koji je uhvatio Živka Malekovića, iz Podgradaca, iz našega voda. Bio ga je potjerao pred sobom. Rade Čekić, vodnik, istrčao je iza ugla i primjetio da se ova dvojica obračunavaju. Pucao je na neprijateljskog vojnika. Oba su legli. Mislili smo da je vojnik pogodjen, ali nije, već je uzeo zaklon. Kada je Čekić vidjeo da je neprijateljski vojnik pustio Živka, pucao je na njega i ubio ga. Kasnije smo na račun ovoga zbijali šale, kako je Švabo našao Živka, jer je mali, da ga nosi, a nas veće nije mogao.

Dobili smo zadatak da na brzinu krenemo na Dakića brdo i da ga zauzmemo. Na brdu se nalazila ustaška zastava. Trebalo je da zarobimo zastavu. Nismo uspjeli, jer su ustaše skinule zastavu i pobjegle prema Cerovljanima. Uskoro je i svanulo, pa je trebalo da se povlačimo. Došla je neprijatelju pomoć iz Binića i Mičija, te su nas potisli.

U ovoj akciji imali smo 23 ranjena i poginula borca. Toga dana 8 boraca sahranili smo u groblju kod Bogunovića dućana. Od težih ranjenika sjećam se Save Trivića, koji je bio u trećoj desetini. Bio je ranjen u koljeno. Spadao je u najteže

ranjenike. Ovi su odavde odneseni u Trusovac i u Kozaru. Ovo je za nas bio veliki udarac, jer nismo bili na to navikli. Ranije smo u akcijama imali po kojeg poginulog i ranjenog, a u ovoj akciji 23 boraca.

U akciji na Kijevce poginuo je i naš komandir Drago Dudž. Nije uspio da stigne do rovova, već je ostao pogođen ispred bodljikave žice. Ostao je mrtav. Nije ni iznesen, pa su ga pronašle žene iz Kijevaca, poslije kozarske ofanzive. Poznavale su ga po kožnom kaputu.

Za komandira naše čete postavljen je Rade Ćekić. Komesar je Brane Kovačević.

Aprila 1942. otpočeo je kurs u školi na Miloševom Brdu. Na kursu su bili i mi dići koji su kod nas držali stražu kao civili. Komesar kursa je Adem Kovačević, a komandir kursa neki Gajić.

AKCIJA NA PRIJEDOR

U prvoj polovini maja 1942. na naš položaj došli su nepoznati borci. Mislim da su bili od Bosanske Dubice. Oni su nas smjenjivali na položaju. Bilo ih je manje nego nas. Pred veče smo se sakupili kod Bogunovića dućana. Ovdje nam je Filjo Stanišićević saopštio da idemo na novi zadatak. Krenuli smo prema Kozari. Prošli smo preko Brakovice i došli u Kozarac. Ovdje nas je narod lijepo dočekaao. Dobili smo raspored. Tada nam je rečeno da napadnemo Prijedor.

Znam da smo išli preko bara, gdje je bilo mnogo vode, je je padala kiša. Neprijatelj nas je dočekaao iz groblja. Moj vođa sa vodnikom Šabčićem Dragomircom i komandrom Radom Ćekićem, iša je na čelu. Kada je neprijatelj otvorio vatru iz groblja, mi smo se razvili u strelce i opkolili groblje, te smo našli puš-

komitraljez. Uzeo sam puškomitraljez i krenuo dalje. Išli smo preko pruge. Došli smo do željezničke stanice. Ovdje se vodila borba. Ovo je za nas bila neobična borba, jer nas je neprijatelj tukao iz kuća, a mi nismo imali iskustva. Ovdje sam bio lakše ranjen; neprijateljski vojnik bacio je bombu iz kuće pa me je guler pogodio u ruku. Ali mogao sam i dalje da idem. Kada smo uništili neprijatelja kod stanice i pošli naprijed, naišli smo na naše jedinice koje su imale uniforme kao i neprijateljska vojska. To su bile jedinice koje su imale italijaneku uniformu. Krenuli smo dalje prema centru grada. Iz velike kuće neprijatelj je pružao jak otpor. Naši su zarobili topove.

Poslije oslobođenja Prijedora, mi smo se povlačili. Bjeđam se da su nas nadlijetali neprijateljski avioni. Mi smo se vratili na položaj u Grbavce. Svaki vođ je otišao na svoj položaj. Neprijatelj je otvorio na nas vatru, tukao topovima i el. Naš vođ bio je udaljen od neprijatelja oko 700 metara, dok je kod vođa Veljke Šipke rastojanje bilo nešto veće. Tako je bilo sve do kozarske ofanzive. Jedne večeri smo se sakupili i rečeno nam je da se moramo povlačiti. Neprijatelj je počeo da tuče po našim položajima i prema Kozari. Čuli smo da je takav pritisak i na drugim položajima.

Vođnik Bobić mi je rekao da krenem desetaru Branku Mirjaniću i da mu saopštim da sa desetinom ide kući Mile Čekića, gdje se nalazila komanda vođa. Još ništa određeno ne znam. Primjećujem da naše starješine nešto pripremaju.

Postrojila se cijela četa kod kuće Tome Bogunovića. Tu je dolina, a okolo je šuma, pa smo se mogli sakupljati. Komandir i komesar ne saopštavaju nam ništa, osim da treba da krenemo na druge položaje, dok će navodno na naše mjesto doći

druga jedinica. Krenuli smo prema Kozari. Došli smo do Vitlovske, a zatim idemo dalje. U šumi primjećujemo barake iz kojih iznose ranjenike. Ovdje smo dobili cigareta i hrane i spuštamo se u Mlječanicu. Na desnoj strani čujemo pucnjavu.

Kada smo stigli frontu u Mlječanici, saopćeno nam je da se nalazimo u neprijateljskom obruču i da je potrebno da se u toku noći probijemo. Bila je noć kada smo pošli u napad. U našu četu došao je domobran, mislim da se zvao Zijad, koji se ranije predao. Zijad je dobio puškomitraljez kojim je pošao u proboj. Gledao sam ga prilikom proboja. Tukao je iz puškomitraljeza u stojećem stavu. Bio je u toj akciji neustrašiv. Prije nego što je svanulo, stiglo je naredjenje da se povučemo u Mlječanicu. Nismo uspjeli da se probijemo. Fustoši neprijateljska artiljerija. Opet se pripremamo za proboj. Ostali smo na položaju u toku dana. Posmatramo našu narod, žene, djece, staraca, koji žele da izidju iz obruča.

U toku dana, vršili smo izviđanje neprijateljskog položaja. Neprijatelj se utvrdio u rovovima. Uveče ćemo krenuti na drugi proboj. Nismo išli praveći prve večeri, već malo ulijevo. Nailazili smo u jurišu na neprijateljske rove, ali nismo uspjeli da prodjemo. Ranjenici se javljaju jaukanjem, na našoj i na neprijateljskoj strani. Neprijatelj raketama osvjetljava i onemogućava nam prolazak. Tuče strahovitom vatrom. Borci padaju pogođeni, ranjeni i umrli.

Oko 3 čase ujutro sakuplja se grupa boraca oko Rade Čekića. Traže se odabrani borci. Neprijatelj i dalje tuče žestokom vatrom, a desno primjećujemo tenkove, odakle nas tuku mitraljezi. Jedan tenk je zapaljen, vidimo plamen. Kada je to primjetio, Rade Čekić je komandovao: "Naprijed". Nismo skočili i pošli naprijed, prelazeći prvu liniju rovova. Primjetio sam

Feju Stanišljevića, vođu mitraljeskog odjeljenja, i Mihajla Kalinića, iz Podgradaca, nišandžiju teškog mitraljeza. Kalinić je stavio mitraljez na šamac, ispred nas se nalazila pšenica, te je tukao po neprijatelju. Krenuli smo opet dalje. Prilikom upada u prve rovove, komandir Rade Čekić počeo je da baca bombu. I neprijatelj baca bombe na nas, ali i mi idemo naprijed. Došli smo na jedan vis, a zatim blizu ceste. Probilo se oko 40 boraca. Sa nama je komandir Rade Čekić i vodnik Dragomir Babčić. Kada smo prešli preko ceste, produžili smo prema brdu ispred nas.

Izašli smo na ravan, pa na brdašce. Rečeno nam je da se lijevo od nas nalaze žandarmi i da je tamo Ravni Gaj. Rade Čekić je skidao čizme i izlijevao krv, jer je prilikom proboja ranjen u nogu. Tek kasnije sam saznao da smo se nalazili u Gornjoj Gradini i Donjoj. Spuštali smo se u Donju Gradinu. Našli smo staricu i nekoliko žena. Starija je otišla u kuću i donijela nam vruću kukuruzu. Interesovali smo se da li ovdje ima neprijatelja. Rečeno nam je da nema ni partizana ni neprijateljske vojske.

Povukli smo se iz Gradine u šumu. Naša grupa okupila se oko komandira Rade Čekića. Vodnik moga voda Dragomir Babčić ostao je u proboju, jer je ranjen. Pored komandira čete, sjećam se da su prošli Stojan Subotić, Branko Jokić, Milorad Malašević, te još neki. Bilo je oko 40 boraca. Iz moga voda je poginuo Živko Čestić, iz Grbavaca.

Ostali smo po onim šumicama 8 dana. Hranu smo donosili uglavnom iz sela Gradine. Prvih dana smo sami. Međutim, kasnije smo doznali za Prvi bataljon, koji je uspio da se probije iz obruča.

Poslije 7-8 dana, odlučeno je da se opet vratimo u Kozaru.

Trebalo je da prodjemo preko ceste Knežica-Frijađor, gdje se nalazio neprijatelj. Rade Ćekić nam je rekao da svaki borac nauče travu i stavi na cipele, kako bi preko ceste prešao bez lupanja obucom. Tako smo sukali travu, pravili gužve od sijena i stavljali na cipele. Prešli smo cestu, niko nas nije opazio. Krenuli smo prema Miječanici. Već je svanjivalo. Tada smo vidjeli zvjerstva neprijateljska. Svuda su ležali lješevi ljudi, žena i djece. Vidjao sam težak prizor. Ležala je ubijena žena sa prosječenim dojkanima, a u njima ruke. Jedna svinja ležala je pored lješeva u posteljini. Prešli smo pored ovih lješeva i krenuli prema Krakovici. Neprijatelj je u Kozari. Išli smo kroz Kozaru. Neprijatelj je ostavljao iza sebe rovove i zaklone.

Krećemo se prema Vojskovi. Uz put susrećemo borce koji su se sklonili ispred neprijatelja. Mnogi su se skrivali po drveću, zavlazili u skloništa, u zemlju i sl. Ljuban Kljajić, tako nam je pričao, skrivao se na drvetu, a noću bi silazio sa drveta, odlazio u potok i tražio vode, itd.

Stigli smo nedaleko od Vojskove, u Bukovicu. Ovdje smo se sakupili. Imali smo zadatak da pronalazimo borce i ranjenike koji su se spasili. Sjećam se da smo kod baraka prema Krakovici našli ranjenika sa 9 rana. Rane su se bile satrovale. Davao je znakove života. Mogao je da govori. Tu se našao i stariji čovjek, mislim da se prezivao Paspalj, koji je odlazio u šumu i pronalazio trave kojima je liječio ranjenike. Obično bi vadio nečist iz rana, a zatim stavljao trave.

U Bukovici smo otpočeli da kopamo sklonište, u koja smo stavljali hranu. Odlazile bi patrole u izvidjanje Vojskovi, Jablanici i drugim selima. Ustaše su svakodnevno izlazile u sela i odvodile stoku, sakupljale ljetinu, hranu i sve drugo.

Mi smo noću odlazili u sela i prikupljali hranu. Inače, naredjeno je da se ne smije pucati, već samo da pratimo kretanje neprijatelja.

U međuvremenu dolaze borci i ranjenici koji su ostali, i izvještaj broj civila, tako da nas ima sve više. Naš logor se nalazi iznad željezničke žumske pruge na nekoliko stotina metara. Neprijateljski vojnici prolaze vozom pjevajući prema Brakovici. Teško nam je posmatrati kako prolaze kroz Kozaru, ali naredjenje je da se ne otvara vatra. Jednoga dana pošao sam u patrolu sa Dragomirom Grujičićem, iz Rujičke. Bio je puškomitraljezac. Išli smo prugom i došli na krivinu. Međutim, desilo se nešto nepredvidjeno. Neprijatelj je pošao ranije nego obično, također prugom. Bilo je 5 boraca u patroli. Susreli smo se sa neprijateljem na pruzi. Došlo je do sukoba. Ranjen je Dragomir Grujičić. Mi smo se povukli, a Grujičić je ostao. Bio je teško ranjen i uskoro je izdahnuo. Nismo mogli da ga izvučemo, već smo uzeli puškomitraljez i povukli se. Drugog dana smo došli i pronašli tijelo Grujičićovo, koje je masakrirano. Ovdje smo ga i sahranili, blizu potoka. Mislim da je kasnije prenesen u Podgradce.

Još dok smo bili u Brakovici, došao je Milovan Gončin, koji je služio kao veza sa Slavonijom. Sa njim je bilo još boraca iz Hrvatske. Pričali su da u Slavoniji postoje veće partizanske snage, da se vode žestoke borbe i da ima dosta oslobođene teritorije. U isto vrijeme došla je grupa mladića koji su bili zarobljeni, pa su uspjeli da pobjegnu preko Save. Uskoro je otišao u Slavoniju, za komandira čete, Zijad o kome sam govorio da je kao puškomitraljezac bio na proboju.

Odlazili smo u sela i pronalazili one koji su uspjeli da

se spora, Ilić sam i ja sa Kostom Babićem. Odlazili smo u Dragelje, bili smo i u Orbavcima. Žene koje su se nalazile kod kuća i preste nisu vjerevale da ima partizana. Prošli smo u Dragelje. Kosta je otišao da obidi svoje kuće. Tamo je našao porodicu iz Hercegovine. Kosta je bio ustadjen, pa je htio da baci bombu u kuću, ali smo ga spriječili.

Preveli smo ovdje sve do septembra 1942. Tada je stigla na Poča konjaska brigada.

Arhiv Bos. kralje B. Luka

ABK 209-008-031